

METALLPRISER UNDER 2019

2019 blev ett händelserikt år för metallpriserna. Priserna på ädelmetaller och järnmalm ökade. För basmetallerna nickel och koppar steg priset medan värdet på bly och zink sjönk. Batterimetallerna fortsatte falla.

Järnmalm

Priset på järnmalm steg kraftigt under första halvåret, dels på grund av produktionsstopp hos det brasilianska gruvföretaget Vale i samband med den svåra dammolyckan i Minas Gerais i januari 2019, dels på grund av tropiska stormar i Australien, som bland annat orsakade stopp i malmtågstrafiken. Priset nådde sin kulmen i början av juli med 120 dollar per ton. Man får gå tillbaka till mitten av 2014 för att nå samma prisnivå. Under andra halvåret sjönk priserna när produktionen åter kom igång. Efter hösten har priserna mestadels legat kring 90 dollar per ton.

Basmetaller

Basmetallernas värde ökade i början av året och nådde en topp under våren. Uppgången ser ut att vara en rekyl från 2018 då priserna sjönk kraftigt. Låga lager och något mer efterfrågan bidrog till att rekylen var kraftigast för koppar och zink. Prisökningen på koppar beror också på minskad kopparproduktion i Chile. Priserna föll sedan kraftigt för att åter stiga något under senhösten. Till nedgången bidrog det eskalerande handelskriget mellan USA och Kina.

Nickelpriset följde till en början mönstret för övriga basmetaller men kom att stiga dramatiskt med 34 procent under mars till maj. Prisökningen berodde på att en av de större nickelproducenterna, Indonesien, först övervägde och sedan under september beslutade att under 2020 förbjuda export av nickelkoncentrat. Detta för att bygga upp en egen metallindustri. Under hösten sjönk plötsligt nickelpriset. Orsaken var komplex: efterfrågan på rostfritt stål – nickels huvudsakliga användningsområde – minskade liksom lagren på nickel. Men även utbudet från främst Indonesien och Filippinerna ökade. Indonesien mildrade bestämmelserna kring exportförbudet och hävde även det tillfälliga exportförbudet under hösten. Det tidigare höga priset kan också ha haft karaktären av en prisbubbla, vilket gjorde att priset föll snabbt.

Blypriset följde ett annat mönster med en nedgång under våren för att sedan stiga under sommaren och tidiga hösten, påverkat av säsongsvariationer och produktionsstörningar. Nedgången de sista veckorna på året berodde på låg efterfrågan från batteriproducenter på spotmarknaden.

Ädelmetaller

Ädelmetallpriserna steg kraftigt under året: silver med 15 procent, guld med 18 procent, platina med 21 procent samt palladium som steg med hela 50 procent. Prisuppgången på guld har sin orsak i oron över minskad global handel, där USA:s höjda tullar eller hot om höjda tullar mot andra länder eskalerade under året. Guld används till stor del som finansiell placering i oroliga tider.

Även de andra ädelmetallerna används som finansiell placering i oroliga tider. Över tid har platina varit dyrast men under 2019 överträffade palladiumpriset priset på platina. Det hänger samman med att efterfrågan på bensinmotorer, där palladium är en viktig råvara till fordonens katalysatorer, har ökat. Platina har haft en relativt sämre utveckling för att det främst används i dieslbilar, som inte haft samma utveckling som bensinfordon. Ökningen av palladiumpriset beror också på att det är en metall med "oelastiska" tillgångar: det är svårt att ändra utbudet eftersom palladium vanligtvis är en biprodukt av malmer för andra metaller, som platina och rodium. Till prisuppgången på palladium bidrar också en spekulativ efterfrågan från investerare som förväntar sig att priserna kommer att stiga, vilket kan vara en bubbla eftersom palladium kan ersättas av platina i katalysatorer. Samtidigt har priset på palladium kontinuerligt ökat sedan 2009, vilket talar för reella efterfrågeökningar.

Batterimetaller

Under 2019 har priset på kobolt, litium och vanadin sjunkit med 30, 33 respektive 60 procent. Orsaken är komplex: minskande subventioner, substitut, ökat utbud, minskad lagerhållning och handelskrig är möjliga orsaker.

Priset på kobolt har fallit med 65 procent sedan toppnoteringen i april 2018. Hälften av all kobolt används inom den traditionella industrin främst för legeringar i stålindustrin. Den andra halvan används i batteriindustrin. Nedgången kan delvis förklaras av att Kina prioriterat långlivade batterier till förmån för effektiva batterier, vilket innebär mindre kobolthalt i batterierna och därmed lägre efterfrågan. Prisnedgången beror också på minskade kinesiska handelssubventioner för elfordonsstillverkare. Under sommaren 2019 steg priset på kobolt med cirka 40 procent. Orsaken var främst på att Glencore hade aviserat en stängning av Mutanda-gruvan i Kongo (DRC) för att balansera marknaden. Andra gruvor i landet har också minskat på koboltutbudet.

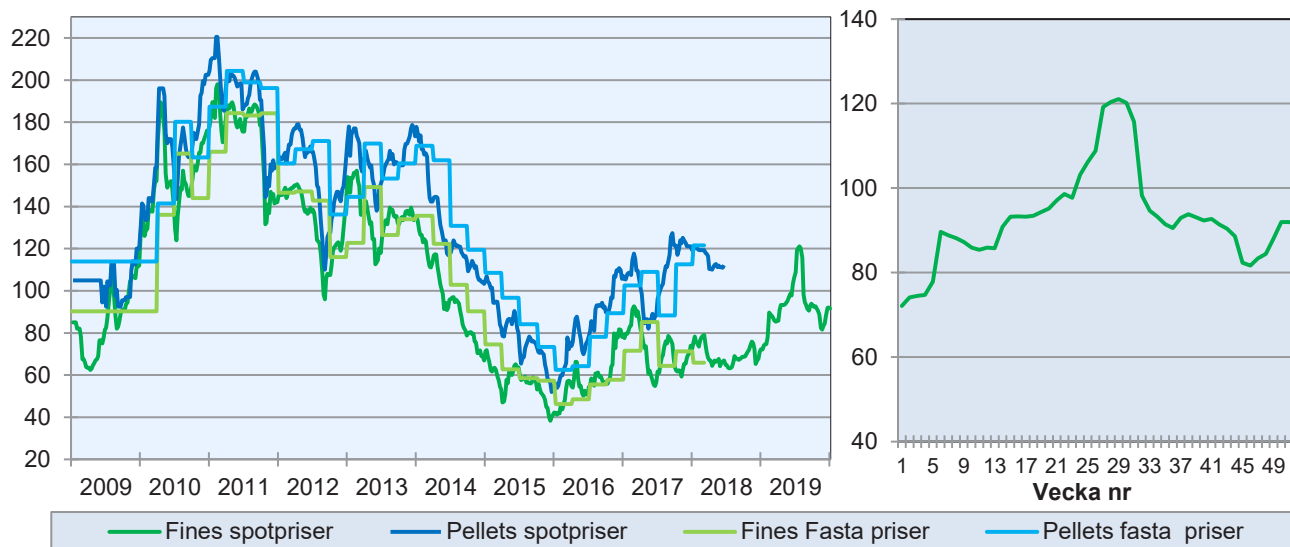
Litiumpriset har sjunkit med 50 procent sedan mitten av 2018. Orsaken står att finna i att utbudet har ökat mycket snabbare än efterfrågan. Försäljningen av elbilar har inte heller tagit fart som förväntat. Konsumenternas misstro är stor främst på elbilarnas begränsade räckvidd, och efterfrågan på väntas komma igång i mitten av 2020-talet.

Priset på vanadin härrör från efterfrågan på vanadin som förstärkande legering med stål. Enbart tre till fem procent används i batterisektorn. Priset på vanadin har sjunkit med 80 procent sedan toppnoteringen i oktober 2018. Den tidigare prisuppgången hör starkt samman med att Kina 2018 aviserade en förändring av standarden för armeringsjärn i bostadskonstruktioner och infrastruktur, med krav på högre styrka. Detta gjorde att priset på vanadin steg kraftigt. Följden blev att vanadin substituerades av niob och titan. Detta, och att övergångstiden där den gamla standarden kunde vara kvar förlängdes, gjorde att efterfrågan på vanadin sjönk. Ytterligare en orsak till prisfallet förklaras med minskade lager av vanadin i Kina.

JÄRNMALM

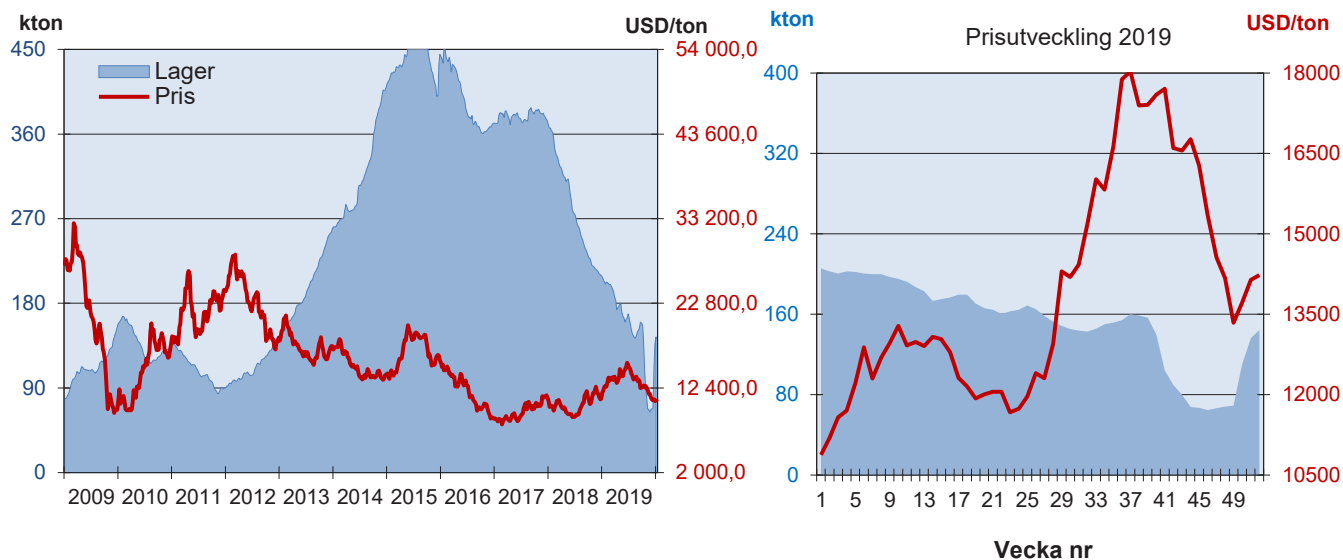
USD per dry metric tonne cfr main port / (63.5% Fe)

Prisutveckling 2019

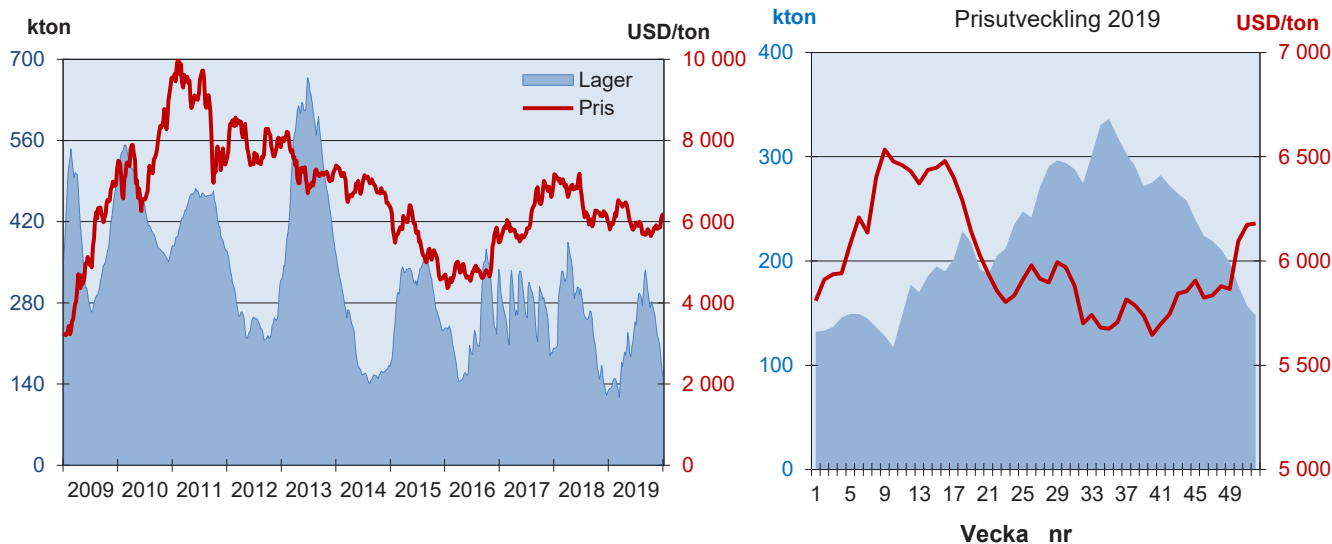
NICKEL – PRIS- OCH LAGERUTVECKLING VID LONDON METAL EXCHANGE (LME)

Fr o m jan 2009 (veckomedelvärden)

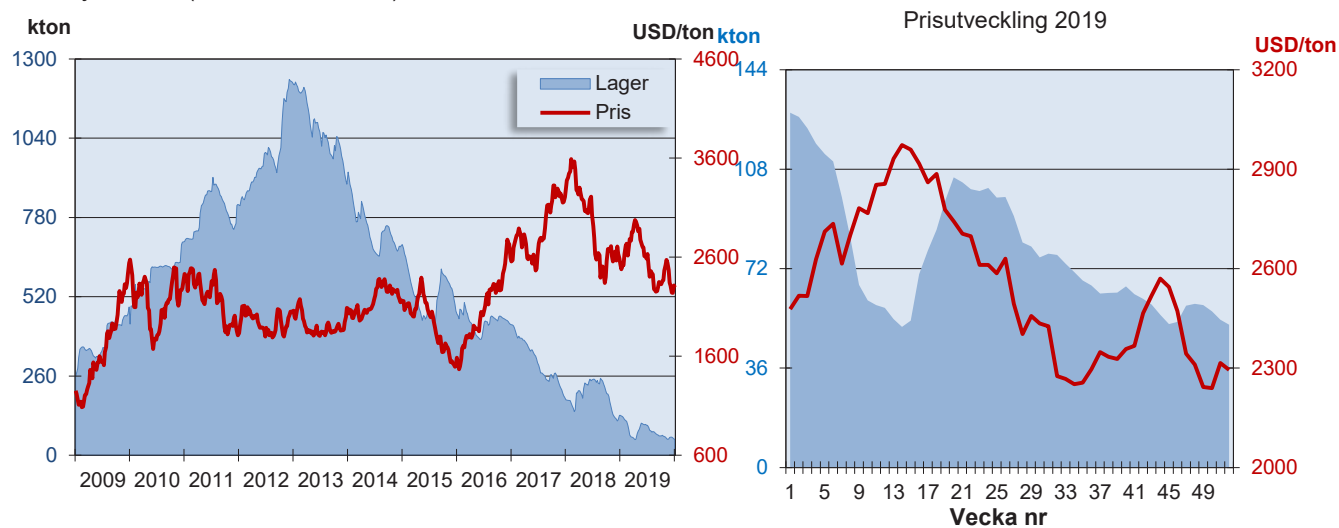
KOPPAR – PRIS- OCH LAGERUTVECKLING VID LONDON METAL EXCHANGE (LME)

Fr o m jan 2009 (veckomedelvärden)

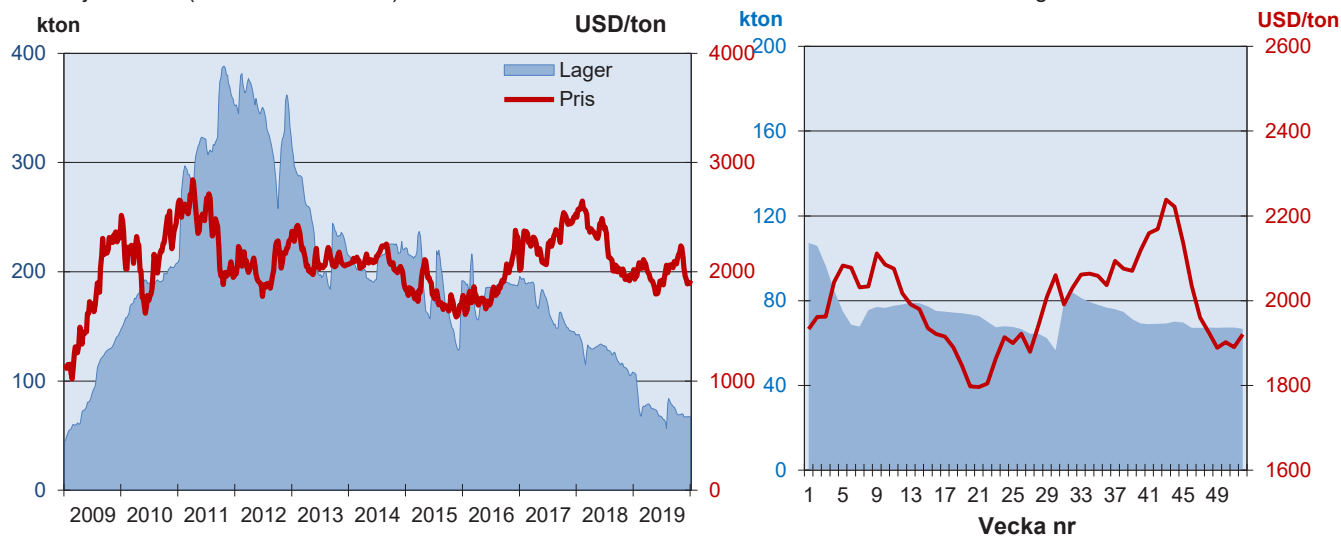
ZINK – PRIS- OCH LAGERUTVECKLING VID LONDON METAL EXCHANGE (LME)

Fr o m jan 2009 (veckomedelvärden)

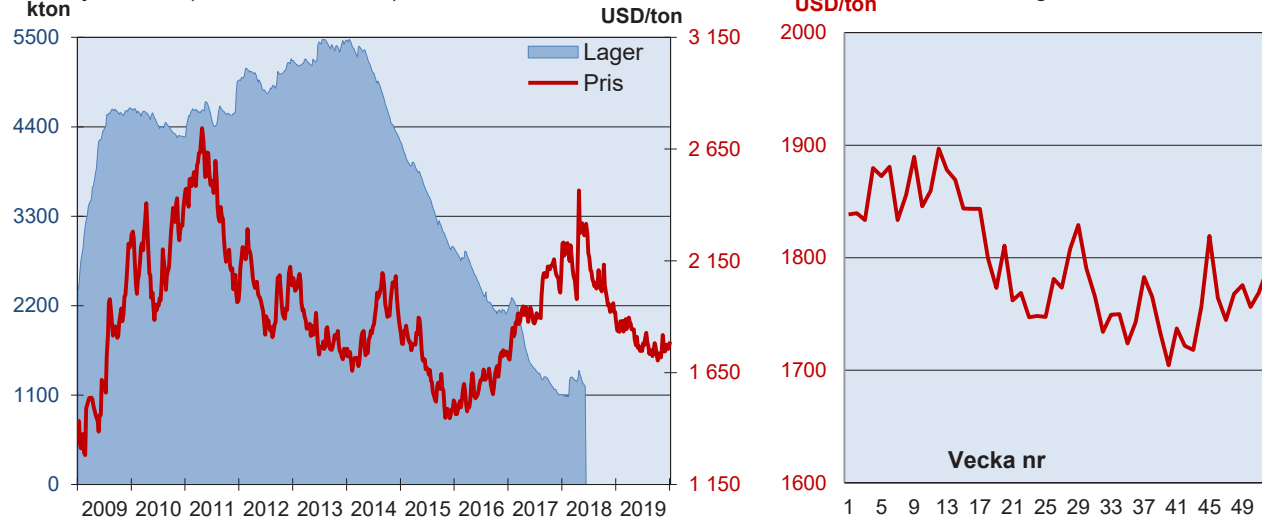
BLY – PRIS- OCH LAGERUTVECKLING VID LONDON METAL EXCHANGE (LME)

Fr o m jan 2009 (veckomedelvärden)

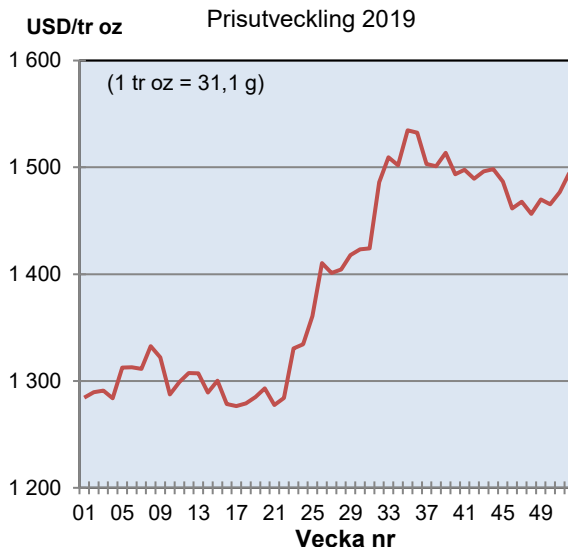
ALUMINIUM – PRIS- OCH LAGERUTVECKLING VID LONDON METAL EXCHANGE (LME)

Fr o m jan 2009 (veckomedelvärden)

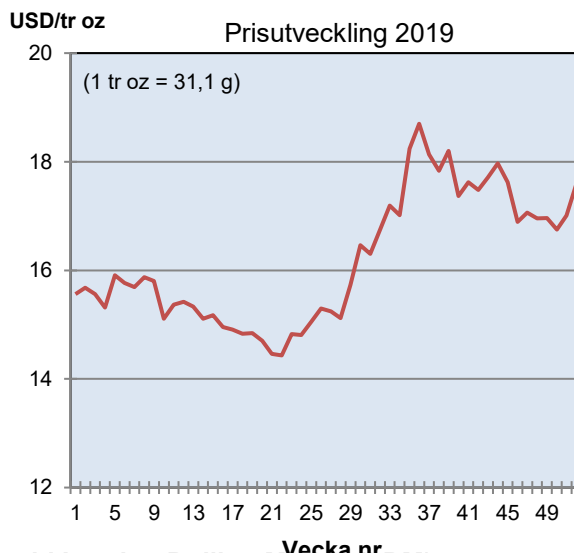
GULD – Prisutveckling vid London Bullion Market (LBM)

Fr o m jan 2009 (veckomedelvärden)

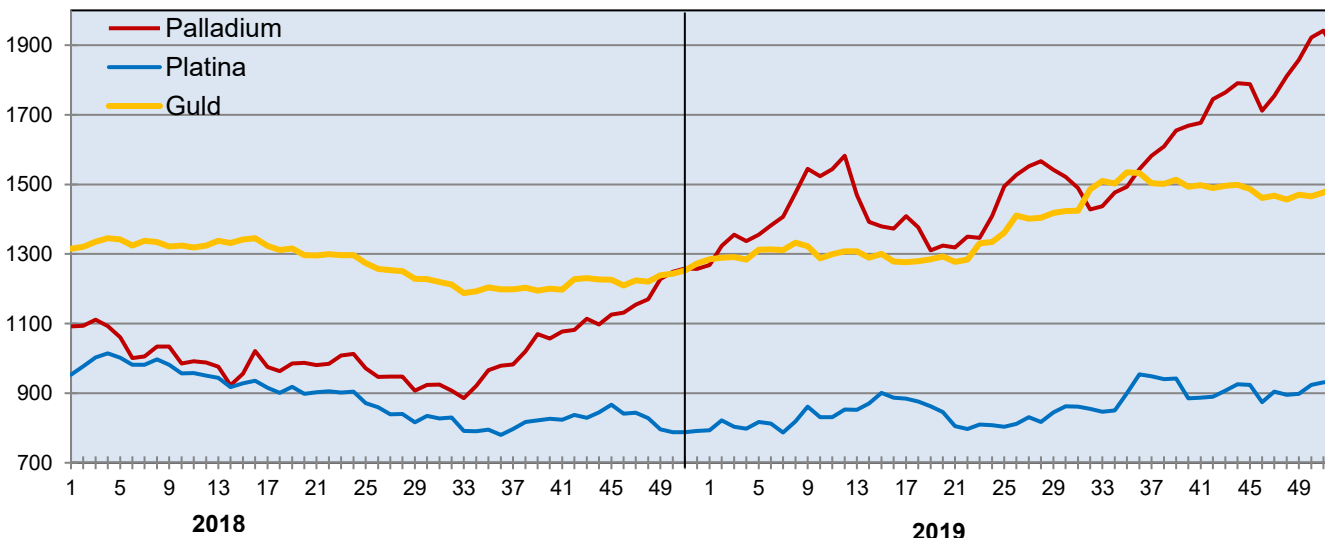
SILVER– Prisutveckling vid London Bullion Market

Fr o m jan 2009 (veckomedelvärden)

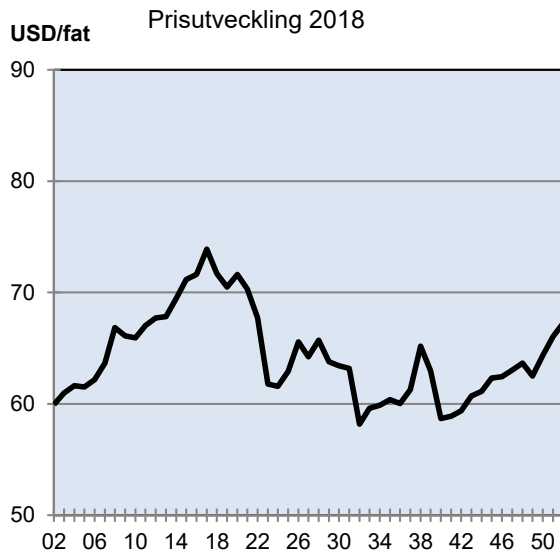
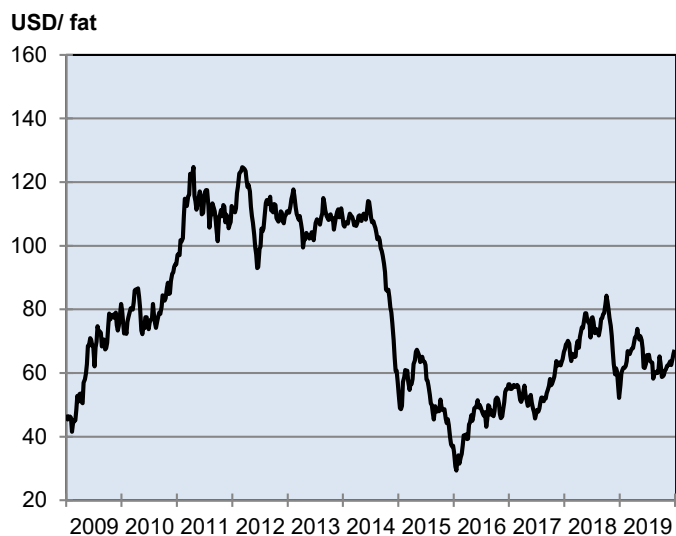

PALLADIUM, PLATINA och GULD. 2018-2019. Prisutveckling vid London Bullion Market (LBM)

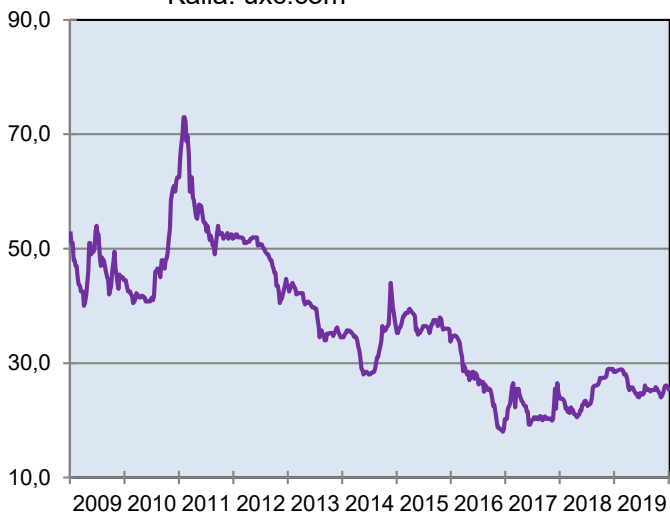
USD/tr oz

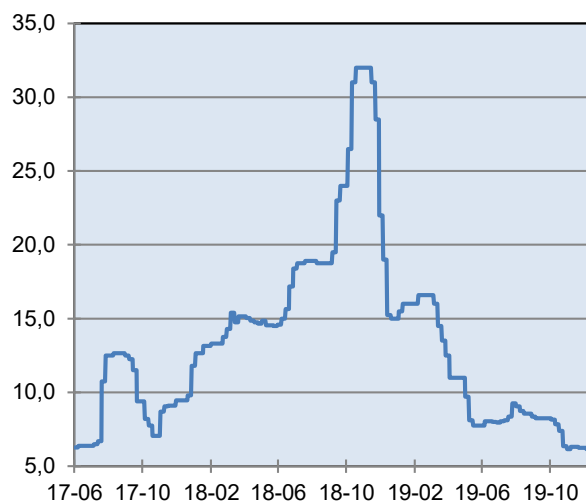
OLJA Källa: Brent Oil Futures
Fr o m jan 2008 (veckomedelvärden)

URAN- Weekly Spot Ux U3O6 priser
USD/lb Fr o m jan 2008 (veckomedelvärden)
Källa: uxc.com

VANADIN Pentoxide Min 98% - FOB China (\$/lb)
Källa SNL

LITIUM
USD/kg Lithium Carbonate - CIF Asia

KOBOLT
LME-Cobalt - 3M Official , USD/ kg

